

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBRT.

Uredništvo in tiskarnišvo je v Ljubljani, Gradsko štev. 17/1. — Doplač se ne vračajo. — Številka pri čerkovnem uradu v 1. Naročnina za ozemlje SHS: letna K 180, za pol leta K 95, za četrt leta K 50, mesečne K 20, za inozemstvo mesečno K 30. — Številka telefona 552. lača in toži se v Ljubljani.

LETO IV.

LJUBLJANA, dne 21. junija 1921.

ŠTEV. 60.

Dvoje valutnih vprašanj.

Kako se je razvijalo naše splošno valutno vprašanje, to je znano. Takoj od kraja se je isto obravnavalo preveč enostransko, premalo resno in premalo dosledno. To velja zlasti za začetkom leta 1919. Izvršeno žigosanje kronskih novčanic. Ker smo s tem delom poverili vse občine, denarne zavode in davčne urade, je prišlo toliko zamazanih in slabo čitljivih pečatnih odtiskov na ubog papirnati denar, da je bilo ponarejanje igrača. To je imelo mej drugim za posledico tudi velikansko inflacijo kronskih bankovcev iz Avstrije in Madžarske. To bi bili čisto lahko preprečili, da smo napravili potrebno število enotnih žigov (po pokrajinah) in izvršili delo n. pr. le po davčnih uradih in nekaterih denarnih zavodih, po končanem žigosanju pa vse pečate — namesto da so ostali isti še dalje v uporabi — unčili.

Da vsaj deloma popravimo napako, oz. da zabranimo ali vsaj otežčimo nadaljnje ponarejanje žigov se je izvedlo v decembru 1919. leta kolkovanje (markiranje) bankovcev. S tem smo poverili, poučeni po zlih posledicah povodom žigosanja, le davčne urade in nekaj denarnih zavodov. Tudi je dobila vsaka vrsta novčanic poseben kolek.

K 1. vprašanju. Za izvedbo kolkovanja je bila izdana odredba, da se razen nežigosanih tudi očitno zlorabno žigosani bankovci ne bodo kolkovali, marveč pridržali. Vendar pa se je obljubilo, da se bodo zaplenjene tisoč kronске novčance vsaj deloma, t. j. v gotovih odstotkih upoštevale. Od takrat sta pretekli skoro dve leti, dotična uredba pa še danes ni izšla, tako da ležijo ti bankovci še danes po zaprašenih blagajnah davčnih uradov, dočim imajo ti povelje, ob kolkovanju konfiscirane 20, 50 in 100 kronске bankovce strankam vrniti, četudi jih te morejo uporabiti danes le za v peč.

K 2. vprašanju. Ob denarni zamenjavi, izvršeni začetkom 1920. leta, se je pridržalo brez izjeme, tudi uradom, 20% v zameno prinesenih kronskih bankovcev. Kot potrdilo tega odtegljaja so se izdale posebne priznanice (boni), katerih usoda kljub večkratnemu obečanju, še do danes ni odločena, čeravno bi bilo njih realiziranje (izplačilo) dokončati že do 1. aprila t. l. Ker se pa sedaj čuje, da se bodo ti boni vendarle izplačali, toda samo revnim slojem, hočemo o tem podati svoje mnenje.

Rešitev valutnega vprašanja v Jugoslaviji je prinesla — vzemimo le zamenjavo po znani relaciji 1 : 4 — toliko razočaranj, da je likvidacija s tem zvezanih zahtev iz gospodarskih in državnih ozirov nujno potrebna. Sem spada odločitev glede pri kolekovanju pridržanih tisočkronskih bankovcev i realizacija pri zamenjavi (v kronsko dinarsko valuto) izdanih bonov. Eno in drugo je izvršiti brez ozira na gospodarsko in družabno stanje posestnika teh bankovcev oz. bonov. Razlogi za to so: a.) V denarnih zadevah ni delati načelne razlike med bolj in manj premožnim. b.) Vsi sloji morajo imeti enako zaupanje in vero v državno finančno upravo. c.) Kdo naj izdaja izpričevala o potrebi, ki bodo vzvišena nad vsak dvom? Saj je potrebnost sama na sebi relativen pojem. Sicer bi se pa tudi objektivno enaki slučajji po raznih organih presojali različno. d.) Ustvariti je v vseh gospodarskih krogih ugodno razpoloženje za državno

posojilo, ki se v kratkem razpiše. To se pa ne bi doseglo, ako bi se delalo pri izplačevanju bonov razliko med posameznimi imetniki. d.) Tudi utemeljevanje, da rabi denar veliko bolj uslužbenec kakor pa producent in trgovec, šepa. Prvi se nahaja danes res v žalostnem položaju, ker mu ne zadoščajo sredstva za tekoče potrebščine, toda trgovec in industrijalec rabi denar razen za te se za obrat in kapital. Sicer pa pride njuno prosevanje itak državi in s tem splošnosti v korist, ker se ravna visokost davkov po velikosti in uspešnosti obrata. e.) Ako bi finančna uprava delala razliko pri izplačevanju gori omenjenih tisočkronskih bankovcev oz. bonov, potem bi se mogla v naših gospodarskih krogih ukoreniniti bojazen, da se bo lahko postopalo tudi pri realizovanju državnih zadolžnic sploh tudi v bodoče, kar bi vplivalo na podpisovanje obveznic državnega posojila, ki se razpiše v kratkem.

Finančna uprava se tedaj varuj enostranskih ukrepov.

Nove takse.

(Nadaljevanje).

Za izdajo živinskih potnih listov so določene po postavki 110 tri vrste takse in sicer:

a) Za drobnico, ovce, koze in svi-nje 0.20 din.

b) Ako se izda en potni list za več komadov drobnice, se mora za vsako glavo še doplačati 0.20 din.

c) Za konja ali rogato živino pod 2 leti 0.50 din.

Za konja ali rogato živino nad 2 leti staro po 1 dinar.

e) Prepis lastnine na kupea za glavo 0.20 din.

Ta taksa se plačuje v kolkih, ki se lepijo na potne liste.

f) Za overovljenje prevoda o lastništvu in zdravju živine in živalskih surovin, ki jih izdajajo živino-zdravniki na veterinarskih postajah od vagona 5 din.

Razne vrste živine se ne smejo uvrstiti na en potni list. Za prestopke proti tem določbam je bila določena 50 kratna kazen. Člani finančnega odbora so predlagali znižanje na 10 kratno vsoto takse. — Zelezniške in parobrodarske uprave, ki prevzamejo živinske transporte brez potnih listov, podležejo kazni 100 dinarjev za vsaki slučaj.

P. 113. Za pravico črpanja mineralne vode 200 din.

P. 114. Za dovoljenje stavbe na mineralnih vrelih in v kopalniških 100 dinarjev.

P. 115. Za dovoljenje otvoritve nove lekarne ali nabave obstoječe lekarne ali drogerije:

a) v Ljubljani in v Mariboru 1500 dinarjev.

b) v ostalih mestih 1000 dinarjev.

c) v trgih 600 dinarjev.

d) na vaseh 500 dinarjev.

Daljšje tarifne postavke 116 do 119 obsegajo razne lekarniške in drogerijske pristojbine. Pristojbina za dovoljenje prodaje strupov znaša 100 dinarjev. Takse postavk 121 do 124 se nanašajo na kazensko postopanje proti zdravnikom, babicam, lekarnarjem in veterinarjem, ako se spuščajo v posle, h katerim niso opravičeni. Nadaljnje postavke obsegajo izpitne takse v sodni stroki, ki nas ne zanimajo v podrobnostih.

Za proglasitev mladoletnika za polnoletnega določa post. 135 takso 100 dinarjev.

T. p. 136. Za proglasitev a) da se nekdo pogreša ali da je mrtev 20 din. b) da je umobolen ali zapravljivec 50 dinarjev.

Tudi proti tej postavki se je ugovarjalo in predlagalo, da se sploh odpravi.

T. p. 137. Na prošnjo, da se za razpadel ali izgubljen dokument izda novi, odnosno, da se izgubljen amortizira se plača za prvih 1000 dinarjev vrednosti 5 din. in za vsako nadaljnjo stotino pol dinarja.

Proti temu načrtu se je predlagalo, da se postavke znižate na 2 odnosno 0.20 din.

Ako izgubljen dokument nima določene vrednosti, se plača 10 din. V slučaju procesa, se plača ta taksa od vrednosti.

T. p. 147. Za čuvanje testamenta pri sodišču 50 dinarjev.

T. p. 148. Za sestavo testamenta pri sodišču 20 dinarjev.

Pred notarjem izven sodišča 50 dinarjev.

T. p. 149. Za otvoritev in razglas testamenta 20 din.

T. p. 151. Za potrditev adoptacije 50 dinarjev.

T. p. 152. Za potrditev pozakojenja otroka 20 dinarjev.

Tem sodno-notarskim taksam sledijo za trgovstvo važne takse o protokoliranju tvrdk. — Za povišanje taks je bila že svoječasnno trgovska zbornica napravila korake, ker so bile tozadevne določbe vsled razvrednotitve denarja postale prenižke. Takseni zakon pa določa

po postavki 153: Za izvršno sodno protokoliranje tvrdke ali izpremembo tvrdke, delniških družb, se plača a) za bančne, hranilnične in splošno denarne, trgovske in industrijske 1000 dinarjev.

b) za obrtne tvrdke in zadruga 100 dinarjev.

Finančni odbor je predlagal znižanje teh postavk na polovico.

T. p. 154: Za sodno protokoliranje neakcijskih tvrdk:

a) bančnih 2000 (predlog za znižanje 1000) dinarjev,

b) menjalniških 1500 (predlog za znižanje 1000) dinarjev,

c) podjetij za dovoljevanje kreditov 3000 din. (predlog, da se zniža na 2000 din.).

Ako se tvrdke ne dajejo pod osebimi ali drugimi za delniške družbe navadnimi imeni, se plača petkratno gornjo takso.

T. p. 155. Za sodno protokoliranje a) komisijske izvozne tvrdke 500 dinarjev.

b) Agencijske izvozne tvrdke 400 dinarjev.

c) Komisijske uvozne tvrdke 1000 dinarjev.

d) Agencijske uvozne tvrdke 800 dinarjev.

e) Mešane komisijske tvrdke 1500 dinarjev.

f) Mešane agencijske tvrdke za uvoz in izvoz 1200 dinarjev.

g) Posredovalniške ali senzalske tvrdke 200 dinarjev.

T. p. 156. Za sodno protokoliranje trgovske ali industrijske tvrdke:

a) v Ljubljani in Mariboru 400 dinarjev.

b) v ostalih mestih 200 din.

c) v trgih 100 dinarjev.

(Dalje prihodnjič.)

Dr. Fran Ogrin:

O premožu in njega gospodarski važnosti.

Ze med vojno, zlasti pa ob rojstvu Jugoslavije so se navajala naravna bogastva, ki ji razen lege ob dolgi dalmatinski obali s pripravnimi pristanišči jamčijo najlepši gospodarski obstoj in razvoj. Med temi zakladi se nahaja tudi najvažnejši gospodarski artikel vsake države, premog. Jugoslavija poseduje v vseh delih obširne, dobre premogokope: v Srbiji, Bosni (v Rogatici se je prav leta 1920 odkril izvršten premogovnik), na Hrvatskem, v Dalmaciji in v Sloveniji. Največji in najizdatnejši premogovniki tukaj so: Trbovlje, Zagorje, Hrastnik, pa tudi oni v Velenju, Kočevju, St. Janžu, Zabukovici in Hudi jami dajejo precejšnji dnevni kontingent. Razen teh obeta postati premogokop v Rajhenburgu, kjer se vrše razne obratne naprave, prav dober.

Razen tega nam je mednarodno priznan delež 54 odstotkov na vseh 7 rudnikih pečuške kotline.

V raznih naših premogokopih se nahaja seveda premog različne kakovosti. Najboljši je bosenski in trboveljski, bolj slab v malih slovenskih in v hrvaških rudnikih. Docela pa nam manjka fini črni premog za boljše, finejše industrijske panoge. Tega bi morali dobivati od drugod (z Angleškega, z Moravske Ostrave). Toda Češko-Slovaška, ki hoče svojo industrijo spraviti na višek v vsakem oziru, je prepovedala izvoz finega črnega premoga.

O važnosti premogovne produkcije hočemo govoriti 1. s stališča industrijskega razvoja, 2. s stališča reguliranja cen.

K 1. Eden najvažnejših pogojev za obstoj in razvoj industrije vsake države je dovoljna dobavitev premoga iz domačih rudnikov. Država, ki dobavlja premog za svojo industrijo v glavnem od drugod (Italija), je navezana na tujo milost i glede vsakokratne količine i glede cen. V tem oziru vemo, da je prišla laška industrija večkrat v krizo, ker je izostajal ameriški in angleški premog. Ta je bil tudi skoro vedno dražji za laške kakor za angleške odjemalce.

Jugoslavija je v srečnem položaju, da ima za vse svoje potrebe: za železnice, parobrode, za razsvetlavo in kurjavo ter za industrijo sama dovolj premoga (fini črni premog, kjer je neobhodno potreben, bi se moral pa pač uvažati). Da, mi bomo imeli premoga, ako dvignemo produkcijo na višek možnosti, sčasoma celo za izvoz, ne da bi to škodovalo naši industriji. V letu 1920 izkop še ni bil zadosten, kajti rabili smo dnevno c. 700 vagonov, nakopali pa le c. 500 vagonov. Stremeti je nam tedaj, da dvignemo v zadostni meri produkcijo in poslužiti se nam je vseh tozadevnih sredstev: a) izrabiti moramo vse svoje premogovnike širom države, b) obnoviti in spopolniti tehnične naprave in c) dvigniti produktivnost rudarja na predvojno višino.

a) S tem, da izrabljamo racionalno premogokope v vseh delih države, moremo dobavljati hitreje in točneje premog interesiranim krogom. Vrhutega izostane nepotrebno prevažanje tega predmeta iz daljnih krajev na kraj potrebe in se more

železnični vozovni park uporabljati za druge svrhe. Dobivanje premoga na mestu oz. v obližu tovarn je velike gospodarske važnosti.

b) Da se je med vojno gospodarilo neracionelno (»po roparsko«) v naših premogovnih rudnikih, je znano. Šlo je za to, da se zadosti povečani potrebi, zlasti v vojni industriji in v vojaških napravah sploh. Pod geslom: »Après nous le déluge« so se premogovne jame v tehničnem oziru zanemarile do skrajnosti. Po prevratu so se tehnične naprave večinoma že obnovile. Treba jih bo pa še tako spopolniti, da bo v tem pogledu izraba rudnikov kar najvišja.

c) Iz raznih vzrokov je padla učinkovitost dela posameznega rudarja za eno tretjino. Potem ni čudno, da je produkcija premoga kljub zvišanemu številu delavcev nezadostna in manjša kakor pred vojno. To zlasti izza prevrata obstoječe zlo bo treba na vsak način odpraviti in dvigniti produktivnost delavca na predvojno višino. Najsigurnejše sredstvo bo splošna upeljavanja sistema mezd po kakovosti in učinkovitosti dela, dočim bi bil n. pr. kak apel na velevažnost premogovne produkcije in na patrijotično dolžnost naših rudarjev udarec v vodo. (Na Nemškem pa se dela radevolje čez uro za državo.)

Državna kontrola. Dokler ne nastanejo v celem narodnem gospodarstvu normalne razmere, se država ne more odreči kontroli premogovnega gospodarstva. Državna ingerenca na delovanje premoga omogočuje, da dobivajo premog v enaki meri železnice in razne industrijske panoge. Posebno prve morajo imeti tudi vedno gotovo rezervno za slučaj stavk. Tudi v Češko-Slovaški je še promet s premogom omejen.

Dalje je državni upravi določevati tudi cene premogu.

Čim prej tedaj dvignemo premogovno produkcijo na višek možnosti, tem prej bomo spričo vseh ostalih podanih industrijskih pogojev svojo industrijo tako razvili, da bomo ne samo neodvisni v tem oziru od inozemstva, ampak da bomo celo izvažali.

2. Važnost premogovne produkcije za reguliranje cen.

V članku: »Pomen naše agrarne produkcije« sem navedel s tega vidika to-le: Ne more se doseči ali celo diktirati istočasno znižanje cen v raznih gospodarskih panogah. Ena mora začeti s tem. Za tako panogo smatram agrarno produkcijo. Navedel sem tudi vzroke za to.

Tu spopolnjam svoje zadevno izvajanje in trdim: Izmed industrijskih panog, kjer bi se lahko in kjer naj bi se najprej doseglo znižanje cen, je premogovna produkcija. To utemeljujem na kratko tako-le: Vsi premogovniki se obratujejo domala pod istimi pogoji, gotovo pa pod enotnejšimi kakor razne druge industrijske veje širom naše države. S splošno uvedbo plačevanja mezd po učinkovitosti dela oz. s premijami za boljše in izdatnejše delo bi se v premogovnih najprej dosegla — ob racionalnih tehničnih napravah — predvojna produktivnost posameznega rudarja. Od vodstev premogovnih rudnikov oz. od državne uprave, ki bi tako prisilno odredbo lahko izdala, in od rudarjev je odvisno, da zmanjšamo na ta način (ob nespremenjenih mezdah), dopuščajoč tudi družbam le primeren dobiček, prozvajalne stroške za premog za eno tretjino in več. Ravno to bi bilo pa velikanskega pomena za vso ostalo industrijo in za železniški promet. Ta in razni industrijski izdelki bi se hkrati v odgovarjajočem razmerju pocenili. Ta pocenitev, izvedena obenem s pocenitvijo agrarnih produktov, bi učinkovala na splošno znižanje draginje, četudi moramo za enkrat še mnoge industrijske izdelke uvažati.

Z dobrim zgledom naj bi prednjačili državni rudniki. Vse dosedanje dobrote rudarjev glede aprovizacije naj bi ostale, ravno tako skupni izdatki za mezde. Vendar pa naj bi ne dobival več zanikerni delavec v isti kategoriji enakih prejemkov kot pridni.

Na nas samih je tedaj, da na opisani način, dalje z znižanjem želez-

niških tarifov in s pametno carinsko politiko, zmanjšamo draginjo, v kolikor je nam to mogoče nezavisno od inozemstva in naše slabe valute. Sicer pa bi to dvignili ravno s takimi gospodarskimi odredbami.

Na delo tedaj! Kajti le v delu, v organizaciji in v štedenju je rešitev iz današnjih gospodarskih in socijalnih kalamitet.

Poročilo gremija trgovcev za pol. okraj Kamnik.

Gremij trgovcev za pol. okraj Kamnik je imel 3. t. m. v Domžalah dobro obiskano sejo, pri kateri se je v glavnem šlo za resolucijo proti § 29. — Predloga sta bila dva. Prvi predlog je bil, da se pošlje na merodajna mesta resolucija proti favoriziranju konzumnih zadrug.

Drugi protipredlog je bil značilen, ker se svetuje, naj se vse dosedanje trgovine prelevijo v zadrage ali konzume. Vsak trgovec naj dobi potrebno število članov z deleži po eno kruno (katere eventualno sam založi) in z namenom članom prodajati ali od njih kupovati. Kdor ne dobi dovolj članov, se ga imenuje za podružničarja z istim namenom. Po dosedanjih skušnjah take zadrage in konzumi kupujejo in prodajajo z dobičkom kakor hočejo kot vsak trgovec. Tako naj se prelevi na primer trgovina Kosmatič v zadrugo Kosmatič, ki bo tudi potem ravno tako lahko kupčevala, kakor bo hotela kot na primer trgovec Kristan. Reklo se bo, da to ni izpeljivo, toda dokaz zato nam nudi Kamniška kmetijska nabavna zadruga, ki je čisto trgovska tvrdka s skoraj toliko podružnicami kot je trgovcev po okolici.

Ko bo končno izvršena vsa ta zadržanja, bo v prometu ostalo pri trgovini vse kot dosedaj. Trgovec bo pa rešen trgovskih davkov; v slučaju poloma pa bo dobil namesto aresta državno podporo.

Z dobički pa, četudi milijonskimi, ki jih niti priznati ni treba, se bo ustanavljalo banke, kupovalo vile, hiše, tiskarne, tovarne itd. Kakor delajo dosedaj tisti, ki znajo paragrafe zase prav obrniti.

Pri glasovanju je prodril z enim glasom večine prvi predlog, da se za sedaj odpošlje resolucijo proti favoriziranju zadrug, ki se glasi:

Podpisani gremij trgovcev za politični okraj Kamnik poroča, da je bilo zadnja leta ustanovljeno mnogo zadrug in konzumov v našem okolišu, med drugimi samo v mestu Kamniku štiri!

Ob ustanovitvi raznih zadrug in konzumov, koji so nastali iz strankarsko-političnih odnošajev, se je ljudstvu obetalo, da bo z ustanovitvijo zadrug in konzumov rešena vsa socijalna beda in draginja! Kako je bilo ljudstvo bridko varano in razočarano po kratkem obstoju teh ustanov, kaže dejstvo, da izstopajo iz vseh zadrug in konzumov stranke tako, da smo ganes trgovci v položaju, dobiti najmanj tri četrtine podpisov proti istim.

S kakimi sredstvi so nastopali ti konzumi in zadrage proti legitimnemu trgovcu, kaže priložena okrožnica, katero smo bili primorani izdati.

Trgovci političnega okraja Kamnik, zbrani dne 3. junija t. l. v Domžalah stavijo na Ministarstvo trgovine in industrije sledeče resolucije:

1. Gremij trgovcev najodločneje protestira proti vsakemu favoriziranju konzumov in zadrug, ter ustanavljanjem državnih nakupovalnic, zamišljenih po § 29 ustavnih priprave.

2. Odločno protestiramo, da bi država na škodo največjega davkoplačevalca-trgovca ustanavljala zadrage, trgovcu izpodkopavala s tem eksistenco in še iz njegovih davkov taka podjetja podpirala, katera pa itak pridejo prej ali slej na rob propada (a la samopomoč v Ljubljani) in zopet mora nositi te izgube davkoplačevalec.

3. Za obstoječe zadrage in konzume zahtevamo, da imajo ista davčna bremena kot legitimni trgovci; namesto, da vporabijo te ustanove svoje dobičke za strankarske namene, naj plačajo davek, ker s tem bo več

storjenega za socijalno bedo, nego s strankarsko propagando!

V Kamniku, dne 4. junija 1921.

Gori imenovana okrožnica se glasi:

Pojasnilo.

Kamniška Kmetijska nabavna in prodajna zadruga letos že v drugič napada trgovce. Spomladi je v svoji okrožnici trdila, da trgovci moko dražje prodajajo nego ona, dasiravno razven nekaj malih izjem ni bilo resnično! Sedaj se pa zopet v svoji okrožnici togoti, da trgovci ceneje prodajajo nego zadruga.

Res, da trgovci ceneje prodajajo in da poleg tega ni treba odjemalcem še jamčiti s svojimi deleži, koje morajo tam podpisati, medtem ko vsakdo lahko kupi za svoj denar, kjer je ceneje in bolje postrežen. Tudi gredo trgovci svojim odjemalcem na roko, z dobrimi nasveti, da se pravočasno s cenejim blagom preskrbijo, kakor se je ravno zadnji čas pokazalo. — To seveda zadrugi ni všeč, bi pač rada sama gospodarila!

Tudi kamniški socijalno-demokratski konzum je vzel trgovce na piko. To ne samo ob njegovi ustanovitvi, temveč tudi v zadnjem času potom lepaka, v kojem očita občinstvu, da plačuje davke trgovcem.

Zadrage in konzumi res ne plačujejo trgovskih davkov, vključ temu pa ne prodajajo nič ceneje!

Ako pa bi bila vsa trgovina v rokah zadrug in konzumov, bi država vse tiste davke, koje plačuje sedaj trgovci, navalila na kmete, obrtnike in vse druge konzumente!

To v jasnem prevdarek vsemu občinstvu. — Kadar bo naša gospodarska politika v pravih rokah, bomo dosegli zopet zmerne cene, dokler se bo pa naša gospodarska politika v tem tiru gibala kot do sedaj, pa ne pomagaj, če ima tudi vsaka hiša svojo zadrugo ali konzumno društvo!

Kamnik, dne 25. oktobra 1920.

Načelnstvo trgovskega gremija.

Izvoz in uvoz.

Prost izvoz svinj. Na seji finančno-ekonom. komiteta se je razpravljalo med drugim tudi o prostem izvozu živine, kakoršnega je predlagal minister za poljedelstvo L. Pucelj. Slobodnega izvoza živine minister za poljedelstvo sicer ni mogel doseči, dosegel pa je ukinjenje prepovedi izvoza svinj. Izvoz konj je omejen na 5000 komadov, všteti 2000 konj, ki se izvozi na Grško. Za izvoz druge živine ostanejo v veljavi dosednji predpisi.

Izvoz premoga. Ekonomsko-finančni komite je na svoji zadnji seji sklenil, da razširi rešenje o izvozu lignita ter da dovoli izvoz lignita brez carine. Komite je sklenil tudi, da ukine prepoved izvoza črnega premoga, za katerega je izvozna carina znižana na 5 dinarjev po toni.

Izvoz fižola v Poljsko rep. Poljska vlada je predpisala za uvoz fižola potrdilo o izvoru, katero mora potrditi poljski konzulat, ki se nahaja v Zagrebu. Poljska hoče namreč preprečiti uvoz ameriškega fižola, posebno vrste phaseolus lunatus, ker so se radi njega pojavili slučajni zastrupljenja.

Narodno gospodarske zadeve.

Trgovina.

Naša trgovska pogajanja z Italijo se nadaljujejo. Rešeno je vprašanje tranzitnega blaga in vprašanje osvobođenja od plačanja carine na ves poljedelski materijal, ki se uvažuje iz inozemstva preko Italije v našo državo.

Monopol alkohola v nemškem področju, ki stoji pod francoskim nadzorom je stopil v veljavo 10. t. m. V bodoče se alkohol brez dovoljenja »Komiteta za alkohol« porenške komisije ne sme prodajati. Ta komisija vrši sedaj kontrolo nad izdelovanjem alkohola, ustanavlja mu cene in razpolaga ž njim.

Angleška trgovinska zbornica pošlje v Rusijo svojega tajnika, da se udeleži trgovinske konference v Moskvi 15. jul. tega leta.

Industrija.

Tekstil d. d. v Zagrebu. Pri Hrvatski Eskomptni banki v Zagrebu se je osnovala 14. t. m. nova delniška družba pod imenom »Tekstil d. d.« Glavnica stanje imovine koncem maja je znašala

znaša 15 milijonov kron. Dr. Adolf Mihalič, banski svetnik je izvoljen za predsednika te družbe.

»Delta d. d.« v Zagrebu. V Zagrebu je protokolirana tvrdka »Delta d. d.« za trgovino in promet z industrijskimi in stavbnimi potrebčinami. Sedež te družbe, ki se bo pečala z prometom kovinskega in stavbnega materijala, gospodarskih in poljedelskih strojev ter orodja sploh in z ustanovitvijo skladišč za te blago, bo Zagreb. Temeljna glavnica znaša 500.000 K.

»Creator d. d.« v Zagrebu. V Zagrebu se je ustanovila nova delniška družba »Creator«, ki se bo pečala z ustanavljanjem in z pogonom pivovarn, kemičnih in drugih podjetij. Glavnica te delniške družbe znaša 10 milijonov K in je razdeljena na 25.000 delnic po 400 kron.

Jugoslavanska kudelnja industrija. V Zagrebu je osnovana nova delniška družba, ki se bo pečala z proizvodnjom prediva in povzdigo kmetijstva. Ta družba nosi ime »Jugoslavanska kudelnja industrija« in ima svoj sedež v Zagrebu. Glavnica znaša 9 milijonov kron in se deli na 3000 delnic po 3000 K.

Tri nove tvornice mila v Dalmačiji. V Dalmačiji se ustanove naenkrat tri nove tvornice mila. Dve bosta v Dubrovniku, ena pa v Makarski.

Novo rude. V djakovskem okraju je rudarski nadzornik Vojniković izsledil zelo bogata ležišča premoga, železa, bakra, medenine in kaolina.

Angleški rudarji so glasovali za nadaljevanje stavke. Iz Londona se poroča, da so 16. t. m. rudarji glasovali o predlogu delodajalcev. Dve tretjini rudarjev je glasovalo za nadaljevanje stavke.

Preprečena stavka v angleški bombazni industriji. Spor med angleškimi delavci in delodajalci v bombazni industriji je končan. Delodajalci so zvišali delavcem plače za 25 odstotkov.

Obrt.

Razstava izdelkov celjskih vajencev. 29. t. m. se bo priredila v Celju na inicijativo g. Miloša Hohnjeca poskusna razstava vseh vajeniških izdelkov, ki so namenjeni za razstavo Hrvatskega Radiše, ki se bo vršila 3. julija v Zagrebu.

Denarstvo.

Novčanice po 25 par. Ker je v Zagrebu izdelana zadostna količina novčanice po 25 par, ki se zamorejo oddati v promet, je minister za finance odredil, da sprejemajo državne blagajne tako novčanice pri plačevanju do 25 dinarjev. Te novčanice veljajo izza 16. t. m. na teritoriju naše države kot zakonito priznano plačilno sredstvo.

Bilanca »Kranjske hranilnice«. Dne 14. t. m. se je vršil občni zbor »Kranjske hranilnice«. Bilanca za preteklo leto 1920 izkazuje vlog za 44.123.863 kron. Hipotekarna posojila so se znižala za 7.164.984 K. Rezervni fond znaša 4 milijone 454.225 K. čisti dobiček pa 69.575 K.

Izplačevanje premij za kronske bone. Minister za finance je odredil sledeče: V bodoče naj se izplačujejo premije za kronske bone, vplačane v času od 15. maja do 15. junija 1919, samo na podlagi spiskov, ki jih je prejela generalna direkcija državnih dolgov od bank, ki so posredovale podpisovanje kronske bone, in če so boni v spiskih označeni kot boni s pravico do premij. Naknadno naj se izplačajo premije za vse bone, ki so bili že izplačani brez premije, če imetniki dokažejo, da so bili boni vplačani v času od 15. maja do 15. junija 1919. Naknadno izplačilo naj se izvrši samo po nalogu generalne direkcije državnih dolgov.

Računanje v dinarjih. Poročilo, da je minister za finance zaukazal izključno vporabo dinarske edinice v vseh službenih računih namesto krone ni popolnoma točno. Njegov ukaz se nanaša le na to, da se bodo v proračunu navajale pregledne postavke v dinarjih namesto v kronah, da bo olajšano primerjanje.

Poročilo poštno-čekovnega urada v Zagrebu. Čekovni promet v mesecu maju t. l. pri poštini hranilnici v Sarajevu in čekovnem uradu v Zagrebu in Ljubljani izkazuje do sedaj največji promet, čez 2190 milijonov kron s 262.837 vplačili in izplačili, torej za 326 milijonov kron več kot v mesecu marcu. Skupno stanje imovine koncem maja je znašalo

368 milijonov, t. j. 91 milijonov kron več kot koncem aprila.

Poročilo pošto-čkovnega urada v Ljubljani. Vlog je bilo 105.879 v znesku od K 458.597.455.78, od tega v kliringu 3337 v znesku od K 152.225.124.54, vplačano pri naši blagajni 485 v znesku od K 47.127.368.24. Izplačil je bilo 50.191 v znesku od K 432.609.078.46, od tega v kliringu 2868 v znesku od K 152 milijonov 225.124.54, izplačano pri naši blagajni 768 čekovnih nakaznic v znesku od K 13.286.028.35 in 1849 blagajniških čekov v znesku od K 106.332.819.45.

Padanje tečaja poljske marke. Poljska marka hitro pada. 1. maja se je plačevalo za 100 poljskih mark še 8 nemških mark, 1. junija 6, 7. junija pa le še 4. To je dosedaj najnižji tečaj, katerega je doživela poljska marka.

Carina.

Surtaksa za uvoz iz Nemčije ukinjena. Kakor se doznava iz Nemčije, je plačevanje 50 odstotkov pri uvozu iz Nemčije ukinjeno.

Certifikati o izvoru blaga. Gremij trgovcev v Ljubljani je na svojo vlogo z dne 9. t. m., št. 820, na generalno direktorijo carin v Beogradu dobil obvestilo, da ni treba več prilagati pri zacarinjenju poštinih paketov certifikate o izvoru blaga. Vse gremijalne člane obveščamo o tej določbi generalne carinske direktorije, ki bo gotovo pripomogla v veliki meri k hitrejšemu prometnemu poslovanju.

Kaznjive manipulacije inozemskih trgovcev in verižnikov. Še vedno se ponavljajo slučajji, da inozemski trgovci in pa verižniki dovažajo blago v Ljubljano ter ga tu zacarinijo z obrtno legitimacijo in carinsko izkaznico tukajšnjih tvrdk. Gremij trgovcev v Ljubljani opozarja na dejstvo vse svoje člane z opozorilom, naj se ne spuščajo v take manipulacije, ki so kaznjive, ter trgovcem samim škodljive tako v davčnem kakor tudi v trgovskem oziru.

Trošarina na naravne mineralne vode. Finančno-ekonomski komite je sprejel novo trošarinsko uredbo, ki ukinja trošarino na kisle vode in soda vodo. Od vina se bo plačevalo trošarino 1 K po litru, odnosno od zaprtih steklenic, ki vsebujejo največ tri četrt litra po 1 K 60 vin. S tem je vlada upravam mineralnih vrelecev, ki so pod visoko trošarino silno trpeli, vsaj nekoliko odpomogla.

Davki.

Davek na kuhanje žganja ukinjen. Na zahtevo ministrstva za poljedelstvo I. Pucelja je finančno-ekonomski komite sklenil, da se v krajih tostran Save in Donave ukine davek na kuhanje žganja. Navedeni davek je bil visok, zato bo ukinjenje tega davka za naše kmetovalce veliko olajšanje, tembolj, ker prebivalci onstran Save in Donave tega davka niso plačevali.

Promet.

Podaljšanje kočevske železnice. Dne 12. junija se je vršilo v Predgradu, občina Stari trg pri Crnomlju, zborovanje dvanajstih občin v svrhu podaljšanja kočevske železnice po kočevski in poljanski dolini. Skrajni čas je že bil, da so se sestale te občine in izvolile iz svoje srede odbor, čigar naloga je, povedati ljudstvu, da je pri podaljšanju kočevske železnice edino prava pot, če teče proga po naravni, najcenejši in najkoristnejši črti t. j. po kočevski in poljanski dolini v Srpske Moravice. Edino ta proga je za državo velikega pomena, ker se nahaja ob njej bogate žile premoga in železne rude ter povsodi preobilo lesa. Nadalje so pomembne tudi velike podzemeljske jame, slične onim v Postojni. Železniško obratovanje bo elektrificirano, potem večtisoč konjskih sil močne Kolpe, kar bo še bolj prihranilo državi na tozadavnih stroških. Nadalje bo ta proga korist mnogobrojnim obširnim občinam, kajti družine bodo dobile doma kruha, ga ne bo treba iskati po Ameriki. Na tak način bodo državni, tranzitni in lokalno-gospodarski interesi spojeni. Sedež odbora je v Ljubljani, poštni predal 85.

Promet na progi Maglaj-Bosanski Brod ustavljen. Naliv in povodenj pri Maglaju, na progi Sarajevo-Bosanski Brod sta na nekaterih mestih železniško progo tako poškodovala, da je celokupni promet med Maglajem in Bosanim Brodom do nadaljnjega ustavljen. Osebnih vlakov vozijo le med Sarajevom in Maglajem.

Povišanje pristojbin za postavljanje in odvažanje vagonov na in iz industrij-

skih tirov. Od 15. t. m. veljajo za postavljanje vagonov na industrijske tire in odvažanje istih zvišane pristojbine.

Pošte v kopališčih. Ministrstvo za narodno zdravje je prosilo ministrstvo za pošto in brzojav, da se v kopališčih vzpostavi pošto-brzojavni promet.

Poštni paketi iz Amerike. Po poročilu naših konzulatov v Ameriki je med našimi in ameriškimi poštnimi upravami sklenjen sporazum o pošiljanju poštinih paketov iz Zedinjenih držav v našo državo. Paketi se zamorejo oddajati do teže 22 funtov. Zaviti morajo biti tako, da jih carinski uradniki lahko pregledajo in da ne ovirajo dela poštnih uradnikov. Taksa za pošiljanje stane 12 centov po funtu, vendar se nanaša ta taksa le na prevoz paketov do Dubrovnika. Od Dubrovnika do mesta, kamor je paket namenjen, plačajo prejemniki naknadno pošto pristojbino. Odpošiljatelj mora priložiti paketu carinsko deklaracijo, napisano na posebnem vzorcu, ki vsebuje naslov, obči opis paketa, točno zajavo vsebine in vrednosti. Deklaracija mora biti opremljena z natančnim naslovom in podpisom odpošiljatelja. V pakete se ne sme vlagati sledečih predmetov: tobaka, cigaret, saharina, baruta, raznih eksplozivnih in lahko gorljivih predmetov, papirja za cigarete, mrtvih in živih živali, sadja in zelenjave, to je obče kvarljivih predmetov. Pošiljanje vseh drugih trgovskih predmetov in blaga je dovoljeno. Pakete se zamore odpošiljati priporočeno, izplačana odškodnina za eventualno zgubljen ali okraden paket pa ne bo nikdar višja, kot 50 frankov.

Promet z Nemčijo. Med našo državo in Nemčijo še ni vzpostavljen promet z direktnimi tovornimi listi. Do sedaj je ta promet aktiviran le z Avstrijo, Čehoslovaško in Italijo, dočim z vsemi drugimi državami še ni dovoljen.

Dobava, prodaja.

Prodaja lesenih zabojev. Intendanca savske divizije v Zagrebu, Gajeva ulica št. 30, soba 11 bo prodajala 25. t. m. potom javne prodaje 10.574 rabljenih praznih zabojev raznih velikosti. Zabojer, ki so uporabljivi, se zamore videti vsaki dan v skladišču, Savska cesta št. 4 med 3. in 6. uro popoldne.

Prodaja starega papirja. Ravnateljstvo državnega računovodstva bo prodajalo dne 26. junija t. l. potom javne ustmene licitacije star papir v prostorih navedenega ravnateljstva. Licitacija se bo vršila ob 9. uri popoldne. Kavecija 10 odstotkov.

Oddaja tapetniških in pleskarskih del. Poverjeništvu za socialno skrbstvo, invalidski oddelek, želi oddati nastopna tapetniška dela: 1. Izdelavo 180 novih žimnic za železne postelje z žično mrežo, in sicer po ene žimnice za vso posteljo (ne tridelne). Blago za prevlako in morsko travo za polnitev dobavi invalidski oddelek sam; druge potrebščine, kakor sukanec itd., pa bo morala dodati firma, ki prevzame izdelavo. 2. Predelavo in čiščenje 60 tridelnih žimnic (180 kosov). Predmete, potrebne za to delo, kakor sukanec itd., dobavi ponudnik. 3. Prepleskanje 180 železnih postelj, ki so opremljene z mrežo, z belo, odnosno svetlosivo barvo ali ličilom. Dela ad 2. in 3. bi se morala izvršiti v zdravilišču za invalide na Golniku. Pismene, zapečatene ponudbe (pravilno kolkovane) naj se pošljejo na gornji naslov najkasneje do dne 25. junija 1921. Na zavitku je izrečno označiti: »Ponudba za tapetniška dela«. Rok za izvršitev razpisanih del je 4 (štiri) tedne od dne naročila. Poverjeništvu si pridržuje pravico, da sprejme izmed prispelih ponudb eno ali tudi več. Kot varščina za pravilno in točno izvršitev se pridržuje do končne pravilne izvršitve 10 odstotkov vsakega položnega računa. Računi se poravnajo vselej najkasneje 14 dni po pravilnem prevzemu izdelanih predmetov.

Prodaja ribje masti. Na podstavi člena 128. in 129. carinskega zakona bo ljubljanska carinarnica dne 22. junija 1921. na javni licitaciji prodajala 80 sodov S P 1-30 v nečisti teži 6407 kg ribje masti. Blago je cenjeno na 20.000 dinarjev (dvajsettisoč dinarjev). Licitacija bo zgoraj omenjenega dne ob petnajstih v skladišču »C« carinarnice. Licitanti polagajo za kavecijo 20 odstotkov cenilne vrednosti v gotovini.

Razno.

Baroška konferenca odgodena. V petek popoldne so se sestali pri min. predsedniku g. Pašiću gg. Trumbić, Laginja, Nučić in predstavniki ljubljanske in zagrebške trgovske zbornice, da bi pretresali vprašanje luke Baroš. Ker je bilo premalo udeležnikov, se je seja preložila na soboto.

Nov hotel v Mariboru. Brata Tavčar v Mariboru namerava zgraditi velikanski hotel z najmodernejšim komfortom, ki bo prvi te vrste v naši državi. Hotel bo obsegal 200 sob ter bo stal okrog 280 milijonov kron.

Tržna poročila.

Trg.

Maribor. Volovsko meso 28 do 30 K, govedina 24 K, teletina 18 do 23 K, svinjina 82 K, sveža slanina 42 do 48 K, prekajena 52 do 72, oven komad 150 do 280 K, kozlič 80 do 100, piščanec 30 do 40 K, kokoš 60 do 80 K, gos 120 do 160 K, raca 60 K, surovo maslo 64 do 80 K, mleko (liter) 5 do 6 K, jajce (komad) 1 do 2 K, moka št. 0 17 K, kaša 10 K, krompir zgodnji 14 do 16 K, kumarce 6 do 20 K, grah luščen 16 do 20 K.

Poljski pridelki.

Vinkovel. Dovoz pšenice slabi. — Mlini ustavljajo pogon. Pšenica notira 1020 do 1080 K, kuruza se prodaja po 425 do 480 K, oves po 460 do 470 K.

Kava.

Hamburg: Rio loko M 5.50—6, Santos: Regular 5.80 Good M 6.25, Superior M 6.50—7, Prima M 7.—7.50, Entraprime M 7.80—8, Minas M 6, Java Robustu M 6, Haiti M 8, neprana centralno ameriška M 9—10.50 po 1/2 kg.

Čaj.

London: po lb: Indian comon leaf 3 1/4 dolarje.

Svlla

Lyon: Gréges Cévennes extra 12 do 16 fr. 155—160, France ler ordre 12/16 fr. 130, Italie extra 12/16 fr. 140—145, ler ordre 9/11 fr. 125, Piémont et Messine extra fr. 160, extra 12/16 fr. 150—155, Organsins Italie ler ordre 20/22 fr. 150—155, Piémont et Messine extra 20/22 fr. 175, Gréges Chine filatures: Soy lun extra et 19/11 fr. 180, Soy lun extra et 11/13 fr. 170, Centaur extra 9/11 fr. 167, W T. K. extra 11/13 fr. 155, Hyacinte 13/15 fr. 150, Sin cheong factory 3e fil 9/11 fr. 145, Ewo 3e fil 10/12 fr. 140, Gréges Canton filatures: Chun sun hang 13/15 fr. 137, Petit extra 13/15 fr. 135, Best 13/15 fr. 120 do 125, ler ordre 18/22 fr. 110—115.

Borza.

17. junija.

Zagreb, devize: Berlin 210.50 — 211.50, Bukarešta 227 — 230, Milan 730 — 731.50, London 550, Pariz 1180 — 1188, Praga 199.50 — 201.50, Švica 2435 — 2440, Dunaj 21.75 — 21.80, Budimpešta 57.25 — 57.50, Newyork kabel 142 — 143, ček 141 — 141.50. Valute: dolar 137 — 138, avstrijske krone 22.50, levi 165, rublji 31, češke krone 202, napoleondori 455 — 460, marke 214 — 216, leji 225, lire 725 — 730.

denar blago
Ljubljanska kredit. banka . . . 825 845
Jadranska banka 1900
Narodna banka 525
Slov. eskomptna banka . . . 600

Beograd, valute: dolar 35 — 35.40, funti 134 — 135, franki 290 — 292, lire 180 — 183, leji 56 — 56.25, levi 40 — 40.50, marke 54 — 54.25, češke krone 50, avstrijske krone 5.70 — 5.80, napoleondori 113 — 113.19. Devize: London 135 — 135.60, Praga 50.25 — 50.50, Pariz 295 — 297, Berlin 52.80 — 52.90, Dunaj 5.46 — 5.47, Milan 182.50 — 183.

Razširjajte Trgovski list!

Vajenca sprejme takoj

J. Klemenčič, trgovec z mešanim blagom v Kamniku.

Veletrgovina A. Sarabon v Ljubljani

prilporeča

**špecerijsko blago
raznovrstno žganje
moko**

**in deželne pridelke
raznovrstno rudninsko**

22, 10—10 vodo,

Lastna pražarna za kavo

In mlin za dišave

z električnim obratom.

Ceniki na razpolago.

Tovarna pletenin in tkanin JOSIP KUNZ & KOMP. Ljubljana, Poljanski nasip 40

izgotavlja po primernih cenah in najnovejših vzorcih berlinske rute (volnene) rašel-rute, ženske naglavne šale, razne rute (Cachnez), svilene modne kravate (za gospode in dame), svilene modne šale (za gospode in dame), angleške sportne šale (za gospode in dame). Cenjenim odjemalcem in zastopnikom svetujemo, da nam po možnosti sporoče celotno potrebo in to radi tega, ker se na eni strani cene surovinam vedno dvigajo, na drugi strani pa naknadnih naročil ne moremo izvršiti, ker dela tovarna samo po naročilu in si ne nabavlja zalog.

Tovarna olja in firneža

Zabret & Ko.

Britof pri Kranju (Slov.).

Skladišče: Beograd, Novi Sad.

NAJCENEJE.

Proizvaja jedilno laneno olje, tehnično laneno olje, prima laneni firnež, lanene tropine in druge vrste oljnih izdelkov.

Brzojavlj: ZABRET, KRANJ.

Galanterija, drobnarija, papir in pletarski izdelki na debelo Baloh in Rosina MARIBOR, Grajski trg št. 3.

Veletrgovina vina

Milko Jesih

Radnik-
Ljubljana

Bolenjska cesta.

Tel. št. 518.

Konkurenčne
cene!

prilporeča svojo vedno sortirano zalogo izbornih štajerskih, dolenskih, banatskih, dalmatinskih, črnih in belih vin.

Zahtevajte ponudbe!

Tel. št. 261 in 413. - Brzovjavni naslov: „Banka“, Ljubljana.

Delniška glavnica 50,000.000 K. -- Rezervni zakladi 45,000.000 K.

Ljubljanska kreditna banka**LJUBLJANA, Stritarjeva ulica 2. se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.**

Podružnice: Split, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica, Celje, Maribor, Borovlje, Ptuj, Brežice.

Prodaja srečke razredne loterije.

Neka gablonška bijuterijska eksportna trgovina išče zastopnika sorodne stroke, ki ima na Ljubljanskem Velikem Semnju svoj oddelek in bi proti delnemu povračilu najemnine in prodajni proviziji razstavila njene proizvode.

Pojasnila daje iz prijaznosti trgovsko obrtniška zbornica v Ljubljani.

Samo na debelo!

Toman & Reich, Maribor,

Gosposka ulica št. 38.

Telefon interurb. 389.

nudi v nakup najboljši nemški proizvod:
 POSTEKLEN PAPIR (Glaspapier, Flintpapier), ŠMIRKOV PAPIR (Schmirgelpapir), ŠMIRKOVO PLATNO (Schmirgelleinen), vsakovrstno BRUSILNO PLATNO (Schleiftücher), posuto s steklom ali šmirkom za trgovino in industrijo.
 Zahtevajte cenike!

Samo na debelo!

Prva jugoslovanska tovarna tehtnic

Ivan Rebek, Celje

dobavitelj državne in južne železnice v Jugoslaviji, se priporoča za mnogobrojna naročila. Cene zmerne, postrežba točna.

Medić, Rakovec & Zankl,prej:
A. Zankl
sinovi.**Tovarna kemičnih in rudn. barv ter lakov.****Centrala: Ljubljana. D. z o. z. Skladišče: Novisad.**

Brzovjavi: Meraki Ljubljana.

Telefon: 64

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljnate, mavec (Gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karbolneje, steklarski in mizarski klej, pleskarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

»MERAKL«. Lak za pode. »MERAKL«. Linoleum lak za pode.

»MERAKL«. Emajlni lak. »MERAKL«. Brunoline.

Ceniki se začasno ne razpošiljajo!I. C. MAYER
LJUBLJANA**MANUFAKTURA**

62.10-10

EN GROS

EN DETAIL

Križevska opekarna r. d. z o. p. v Križovcih pri Ljutomeru

je sklenila v svoji občni seji dne 12. junija 1921
likvidacijo podjetja.

Podjetje je na lepem prostoru tik kolodvora v Križovcih pri Ljutomeru, na križišču treh okrajnih cest, opremljeno z najmodernejšimi novimi opekarskimi stroji na pogon z 100 HP dieselmotorjem, umetne sušilnice (patent ing. Geiger Konstanz), elektrarno, ki razven obrata razsvetljuje še tri sosedne občine. Mreža električnega voda je last opekarne. Velika zaloga različnega inventarja in materialij kakor: avtomatični vozovi za spravljanje opeke v umetne sušilnice, tračnice, 250.000 komadov remic itd. Obratuje se lahko celo leto, ter izdelava do 6,000.000 različne robe iz najboljše v Pragi in Ljubljani strokovno preizkušene in kot najizbornejše vrste kvalificirane ilovice, katere zaloga je na lastnem posestvu neizčrpana. K podjetju bi se lahko postavil še umetni mlin in žaga za boljše izkoriščanje gonilne sile. Razen tega spada k podjetju še 10 oralov lepega mladega gozda, ki se lahko s podjetjem ali brez istega kupi. Zaradi izborne kakovosti izdelane robe je podjetje sloveče po vsej bivši Avstro-Ogrski, tako, da je odjem izdelane robe najsigurnejši. Reflektanti se vabijo. Cena po dogovoru.

KRIŽEVSKA OPEKARNA V KRIŽOVCIH.